

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33023
Nom: Teràpia osteopàtica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau Fisioteràpia	Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

TORRES CUECO RAFAEL

LLUCH GIRBES ENRIQUE JUAN

RESUM

L'assignatura Teràpia Osteopàtica preten guiar l'estudiant en l'adquisició de coneixements actualitzats dins del camp de la fisioteràpia i el dolor, l'aprenentatge del raonament clínic i les destreses tècniques per a la seua correcta aplicació en diferents condicions de dolor, fonamentalment del sistema musculoesquelètic.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS**COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE**

1202 - Grau Fisioteràpia

Adquirir coneixements relatius a les tecnologies de la informació i la comunicació.

Adquirir sensibilitat envers temes mediambientals.

Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.

Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.

Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en les diferents patologies de l'aparell locomotor, respiratori, cardiovascular i nerviós. Saber aplicar tècniques de teràpia manual, teràpia manipulativa articular, osteopatia i quiropràxia.

Saber aplicar tècniques específiques que tinguen en compte les implicacions de l'ortopèdia en la fisioteràpia, tècniques terapèutiques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia dels quals estiga demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.

Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats.

Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat.

Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.

Treballar en equip.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fisioteràpia Musculo-esquelètica: situació actual, models conceptuals i paradigmes.

- Recomanacions per al maneig del pacient amb dolor musculo-esquelètic crònic: atenció centrada en el pacient, screening de banderes roges, screening de factors psicosocials, proves d'imatge, exploració física, ús de PROMs, educació, activitat física i exercici, teràpia manual.

- Tractament versus maneig. Pràctica basada en l'evidència i pràctica basada en l'emoció. El problema de la sobre-medicalització: sobre-diagnòstic i sobre-tractament.

2. Raonament clínic.

- Concepte de raonament clínic. Tipus de raonament clínic segons el focus.

- Raonament hipotètic-deductiu versus raonament per reconeixement de patrons clínics. Definició i característiques.
- Factors que influïxen en el raonament clínic: pensament crític, coneixement, cognició, meta-cognició.
- Concepte d'expert. Atributs de l'expert. Com convertir-se en un expert.
- Categories d'hipòtesis del raonament clínic.

3. Avaluació clínica del pacient amb dolor musculoesquelètic

- L'anamnesi. Conceptes bàsics. Entrevista motivacional.
- L'exploració física. Conceptes bàsics.
- Paper de les tècniques d'imatge en pacients amb dolor musculoesquelètic.

4. Mecanismes d'acció dels tractaments emprats per al maneig del dolor musculoesquelètic.

- Factors mediadors dels tractaments: factors biomecànics i neurofisiològics.
- Factors moderadors dels tractaments: factors no-específics del tractament (història natural, regressió a la mitjana) i factors contextuals (terapeuta, pacient, relació terapeuta-pacient, tractament, entorn terapèutic).
- Concepte de placebo i nocebo. Com augmentar el placebo i evitar el nocebo.

5. Dolor neuropàtic.

- Introducció i conceptes bàsics.
- Fisiopatologia del dolor neuropàtic.
- Presentació clínica del dolor neuropàtic i tipus de dolor neuropàtic.
- Valoració i estratègies de tractament per al dolor neuropàtic.

6. Dolor crònic complex.

- Terminologia: dolor crònic, dolor crònic complex sensibilització central, dolor nociplàstic.
- Diagnòstic del pacient amb dolor crònic complex.
- Estratègies de tractament per al maneig del pacient amb dolor crònic complex: educació en ciències del dolor, pràctica informada en la psicologia, exercici, teràpia manual, entrenament de la discriminació sensorial, imatgeria motora graduada, higiene del somni.

7. Programa pràctic

- Pràctica 1: Maneig del pacient en la pràctica clínica. Dolor de Muscle: Raonament clínic, implementació de l'anamnesi, l'exploració física i proves complementàries.
- Pràctica 2: Maneig del pacient en la pràctica clínica. Dolor de Muscle: Educació, Teràpia Manual i Exercici Terapèutic en funció de la patologia, de les disfuncions físiques i de les preferències del pacient.
- Pràctica 3: Maneig del pacient en la pràctica clínica. Dolor Lumbar: Raonament clínic, implementació de l'anamnesi, l'exploració física i proves complementàries.
- Pràctica 4: Maneig del pacient en la pràctica clínica. Dolor Lumbar: Educació, Teràpia Manual i Exercici Terapèutic en funció de la patologia, de les disfuncions físiques i de les preferències del pacient.
- Pràctica 5: Maneig del pacient en la pràctica clínica. Dolor Cervical: Raonament clínic, implementació de l'anamnesi, l'exploració física i proves complementàries.
- Pràctica 6: Maneig del pacient en la pràctica clínica. Dolor Cervical: Educació, Teràpia Manual i Exercici Terapèutic en funció de la patologia, de les disfuncions físiques i de les preferències del pacient.
- Pràctica 7: Estratègies de tractament per al pacient amb dolor crònic complex: educació en ciències del dolor.
- Pràctica 8: Estratègies de tractament per al pacient amb dolor crònic complex: tècniques d'exposició al moviment i imatgeria motora graduada.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,00
Laboratori	25,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	47,50
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyament teòric es realitzarà a l'aula amb l'exposició del temari mitjançant classe magistral, activitats participatives, estudi de casos.

En el programa pràctic, l'estudiant aprendrà mitjançant la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenaran en habilitats i procediments utilitzats en teràpia manual.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixements per part de l'estudiant, el considera oportú.

AVALUACIÓ**Programa teòric (50% de la nota final)**

1. Proba escrita: a) Examen tipus test de 30 preguntes (30%). Nota = $[\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^\circ \text{opcions} - 1)]^*$ (màxima nota/nº preguntes); b) 2 preguntes curtes a desenvolupar (20%).

Programa pràctic (50% de la nota final)

1. Examen oral (50%). Simulació de les tècniques exposades a les practiques i resolució de casos pràctics.

En totes les proves escrites es penalitzarà la incorrecció ortogràfica. La qualificació final serà la suma de la nota obtesa al bloc teòric i la nota obtesa al bloc pràctic.

La qualificació final de l'assignatura es promediarà sempre i quan l'estudiant haja obtés com a mínim un 5 sobre 10 en cada un dels blocs teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

- Falla D, Cook C, Lewis J, McCarthy C, Sterling M. Grieve's Modern Musculoskeletal Physiotherapy. Editorial Elsevier. 5ª edición. 2024.
- Ryder D, Barnard K. Petty's Musculoskeletal Examination and Assessment: A Handbook for Therapists (Physiotherapy Essentials). Editorial Elsevier. 6ª edición. 2023.
- Lewis J, Fernández de las Peñas C. The Shoulder: Theory and Practice. Handspring Publishing Limited. 1ª edición. 2022.
- Lluch Girbés E, López Cubas C. Pattern Recognition of Clinical Syndromes related to Neuromusculoskeletal Pain Disorders. Zerapi S.C. 1ª edición. 2021.
- Torres Cueco, R. Essential Guide to the Cervical Spine Volumen 1: Clinical Assessment and Therapeutic Approaches. Editorial Elsevier. 1º edición. 2017.
- Torres Cueco, R. Essential Guide to the Cervical Spine - Volume Two: Clinical Syndromes and Manipulative Treatment: 2. Editorial Elsevier. 1º edición. 2017.
- Jull G, Falla D, Treleaven J, O'Leary S. Management of Neck Pain Disorders: a research informed approach (English Edition). Editorial Elsevier. 1º edición. 2017.
- Fernández de las Peñas C, Cleland J, Dommerholt J. Manual-Therapy-for-Musculoskeletal-Pain-Syndromes. Editorial Elsevier. 1º edición. 2015.
- Gifford L. Aches and Pains volumen 1-3. CNS Press. 1ª edición. 2014.
- Butler D, Moseley L. Explain Pain. Noigroup Publications. 2ª edición. 2013.

Complementàries

- Hing W, Hall T, Mulligan B. The Mulligan Concept of Manual Therapy: Textbook of Techniques. Editorial Elsevier. 2ª edición. 2019.
- Vicenzino B, Hing W, Rivett D, Hall T. Mobilisation with Movement: the art and the science. Churchill Livingstone. Australia. 2011.
- Lederman E. The science and practice of Manual Therapy. Editorial Churchill Livingstone. 2ª edición. 2005.